

2018/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Sermaye Piyasası Mevzuatı
23 Temmuz 2018 Pazartesi – 18.00 (Sınav Süresi 2 Saat)

SORULAR

SORU 1 -“İzahname”ye ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kanunu’nda yer alan aşağıdaki konular hakkındaki düzenlemeleri belirtiniz.

- a) İzahname hazırlama yükümlülüğü (**5 puan**).
- b) İzahnamenin yayımlanması, ilan ve reklamlar (**5 puan**).
- c) İzahnamedeki değişiklikler ve yeni hususların izahnameye eklenmesi (**5 puan**).
- d) İzahnamenin geçerlilik süresi (**5 puan**).

SORU 2 -Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Tebliği’nde düzenlenen aşağıdaki konular hakkında bilgi veriniz.

- a) Hangi kurumların bilgi sistemlerinin bağımsız denetimine tabi olduğu (Sıralayınız.) (**5 puan**).
- b) Bilgi sistemleri bağımsız denetiminin amacı ve kapsamı (**5 puan**).
- c) Bilgi sistemleri bağımsız denetimi ile bağımsız denetimin ilişkisi (**5 puan**).
- d) İç kontrol ve iç denetim sisteme ilişkin değerlendirme (**5 puan**).

SORU 3 -Sermaye Piyasası Kanunu’na göre “Ayrılma hakkı” (**10 puan**) ve “Ortaklıktan çıkışma hakkı ve satma hakkı” (**10 puan**) konularını açıklayınız.

SORU 4 -Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği’nde düzenlenen “İlişkili taraflarla gerçekleştirilecek işlemler” konusunda belirlenen usul ve esaslar hakkında bilgi veriniz. (**20 puan**)

SORU 5 - Sermaye Piyasası Kanunu’nda hükme bağlanan “Bilgi suistimalı” suçu (**10 puan**) ile “Bilgi suistimalı sayılmayan haller” (**10 puan**) hakkında bilgi veriniz.

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1 – a) İzahname hazırlama yükümlülüğü : (1) Sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi veya borsada işlem görebilmesi için izahname hazırlanması ve hazırlanan bu izahnamenin Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanması zorunludur.

(2) Izahnamede yer alan bilgiler yatırımcılar tarafından kolaylıkla anlaşılabilecek ve değerlendirilebilecek şekilde sunulur.

(3) Izahnameden sorumlu gerçek kişilerin isimleri ve görevleri ile tüzel kişilerin unvanları, merkezleri ve iletişim bilgileri izahnamede açıkça belirtilir.

(4) Izahname, ihraççıya ve ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin bilgiler ile bir özet bölümü de içermek üzere bir veya birden fazla belge şeklinde düzenlenebilir. Özet bölümü ihraççıya, varsa garantöre, garantinin niteliğine ve ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarına ilişkin temel özellik, hak ve riskleri içerecek şekilde kısa, açık ve anlaşılır ifadelerden oluşur.

(5) Halka arz eden tarafından izahnamenin düzenlenmesi sırasında, ihraçının izahname hazırlanmasında kolaylaştırıcı tedbirleri alması zorunludur. **(5 puan)**

b) Izahnamenin yayımlanması, ilan ve reklamlar: (1) Izahname onaylandıktan sonra Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde yayımlanır, ayrıca ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmez. Ancak, izahnamenin nerede yayımlandığı hususu ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilir.

(2) Izahnamenin, onaylanmadan önce Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde ilan edilmesi mümkündür.

(3) İhraca ilişkin ilan, reklam ve açıklamalar izahname ile tutarlı olmalı, gerçeğe aykırı, abartılmış ve yanlıltıcı bilgiler içermemelidir. **(5 puan)**

c) Izahnamedeki değişiklikler ve yeni hususların izahnameye eklenmesi: (1) Izahname ile kamuya açıklanan bilgilerde, satışa başlamadan önce veya satış süresi içinde yatırımcıların yatırım kararını etkileyebilecek değişiklik veya yeni hususların ortaya çıkması halinde durum ihraççı veya halka arz eden tarafından en uygun haberleşme vasıtasyyla derhal Sermaye Piyasası Kuruluna bildirilir.

(2) Değişiklik gerektiren veya yeni hususların ortaya çıkması halinde, satış süreci durdurulabilir.

(3) Değiştirilecek veya yeni eklenecek hususlar bildirim tarihinden itibaren yedi iş günü içinde izahnamenin onaylanması hükmünde yer alan esaslar çerçevesinde onaylanır ve izahnamenin yayımlanması hükmünde belirtilen şekilde yayımlanır.

(4) Değişiklik veya yeni hususların yayımlanmasından önce sermaye piyasası araçlarını satın almak için talepte bulunmuş olan yatırımcılar, izahnamede yapılan ek ve değişikliklerin yayımlanmasından itibaren iki iş günü içinde taleplerini geri alma hakkına sahiptirler. **(5 puan)**

d) Izahnamenin geçerlilik süresi: İhraççı veya halka arz edenin, izahnamenin ilk yayımı tarihinden itibaren on iki ay boyunca gerçekleştireceği ihraçlar için, izahnamedeki ek ve değişikliklerin izahnamenin onaylanması hükmünde belirtilen esaslar çerçevesinde onaylanması ve izahnamenin yayımlanması hükmüne uygun şekilde ilan edilmesi yeterlidir. Bu sürenin geçmesinden sonra yapılacak halka arzlarda izahnamenin tümünün onaylanması gereklidir. **(5 puan)**

Cevap 2 – a) Bu Tebliğ, aşağıdaki Kurum, Kuruluş ve Ortaklıkların bilgi sistemlerinin bağımsız denetiminde uygulanır:

- a) Borsa İstanbul A.Ş.,
- b) Borsalar ve piyasa işleticileri ile teşkilatlanmış diğer pazar yerleri,
- c) Emeklilik yatırım fonları,

- c) İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.,
- d) Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.,
- e) Portföy saklayıcıları kuruluşlar,
- f) Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.,
- g) Sermaye piyasası kurumları,
- ğ) Halka açık ortaklıklar,
- h) Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği,
- i) Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği.

(5 puan)

b) Bilgi sistemleri bağımsız denetiminin amacı ve kapsamı: (1) Bilgi sistemleri bağımsız denetimi, bilgi sistemleri yönetimi ve işletimin kapsamında yer alan faaliyet, yazılım ve donanım gibi bilgi sistemi unsurları ile bu sistem dahilinde tesis edilen kontrollerin Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliğinde (BSY Tebliğinde) düzenlenen bilgi sistemleri yönetim ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi sonucunda görüş oluşturulması ve rapora bağlanması aşamalarından oluşan süreçtir.

(2) Bilgi sistemleri bağımsız denetiminin temel amacı denetlenen Kurum, Kuruluş ve Ortaklıkların bilgi sistemlerinin ve bu sisteme ilişkin iç kontrollerinin BSY Tebliğinde düzenlenen bilgi sistemleri yönetim ilkeleri doğrultusunda uyumluluk, etkinlik ve yeterliliği hakkında görüş oluşturulmasıdır.

(3) Bilgi sistemleri denetçisi, bilgi sistemleri kapsamında inceleyeceği sistem, faaliyet ve kontrol mekanizmalarını, risk odaklı bir bakış açısıyla ve önemlilik kriterini esas alarak yazılı bir plan dahilinde belirler. Bununla birlikte bilgi sistemleri denetçisi, önemlilik kriteri çerçevesinde belirlediği denetimlerin kapsamının, bu Tebliğ kapsamında oluşturacağı denetim görüşüne makul güvence sağlamak için yeterli denetim kanıtı elde edecek şekilde olmasını temin eder. **(5 puan)**

c) Bilgi sistemleri bağımsız denetimi ile bağımsız denetimin ilişkisi: (1) Bağımsız denetim ile bilgi sistemleri bağımsız denetimi, birbirlerinin kapsam ve sonucunu etkileyerek hususlar ihtiva etmeleri nedeni ile etkileşimli bir yaklaşım içinde planlanır ve uygulanır.

(2) Bilgi sistemleri denetçisi, bilgi sistemleri bağımsız denetiminin kapsamını belirlerken ve bu kapsamdaki çalışmalarını yürütürken; denetim görüşünü destekleyecek düzeyde yeterli denetim kanıtı elde edilmesinin yanı sıra, bağımsız denetime ilişkin denetim riski değerlendirmelerini desteklemek için de denetim kanıtı elde edilmesini gözetir.

(3) Bilgi sistemleri bağımsız denetimine ilişkin görüşün 'şartlı', 'olumsuz' ya da 'görüş bildirmekten kaçınma' şeklinde olması durumunda; görüş ve görüşe esas teşkil eden tespitler bağımsız denetçiye yazılı olarak iletılır. Bu husustaki sorumluluk Kurum, Kuruluş ve Ortaklıkların yönetim kuruluna aittir. **(5 puan)**

d) İç kontrol ve iç denetim sisteme ilişkin değerlendirme: (1) Bilgi sistemleri denetçisinin bilgi sistemleri kontrolleriyle sınırlı olmak üzere denetlenen Kurum, Kuruluş ve Ortaklıkların iç kontrol ve iç denetim sistemleri bünyesinde önemlilik kriteri çerçevesinde yürüttüğü çalışmalara ilişkin olarak BDS 315 İşletme ve Çevresini Tanımak Suretiyle Önemli Yanlışlık Risklerinin Belirlenmesi Standardı ile BDS 610 İç Denetçi Çalışmalarının Kullanılması Standardında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

(5 puan)

Cevap 3 – Ayrılma hakkı: (1) Sermaye Piyasası Kanunu'nun 23'üncü maddesinde belirtilen önemli nitelikteki işlemelere ilişkin genel kurul toplantısına katılıp da olumsuz oy kullanan ve muhalefat şerhini toplantı tutanağına işteilen pay sahipleri, paylarını halka açık ortaklığa satarak ayrılma hakkına sahiptir. Halka açık ortaklık bu payları pay sahibinin talebi üzerine, söz konusu önemli

nitelikteki işlemin kamuaya açıklanlığı tarihten önceki otuz gün içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların ortalamasından satın almakla yükümlüdür.

(2) Pay sahibinin 23 üncü maddede belirtilen önemli nitelikteki işlemelere ilişkin genel kurul toplantısına katılmamasına haksız bir biçimde engel olunması, genel kurul toplantısına usulüne uygun davet yapılmaması veya gündemin usulüne uygun bir biçimde ilan edilmemesi hallerinde, genel kurul kararlarına muhalif kalma ve muhalefet şerhini tutanağa kaydettirme şartı aranmaksızın birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Birinci fıkarda yer alan hususların görüşüleceği genel kurul toplantısının gündeminde, bu kararlara muhalefet oyu kullanacak pay sahiplerinin ortaklıktan ayrılma hakkının bulunduğu hususu ile bu hakkın kullanılması durumunda payların ortaklık tarafından satın alınacağı bedel yer alır.

(4) Ayrılma hakkının doğmadığı haller ile bu hakkın kullanımına ve payları borsada işlem görmeyen ortaklıklarda satım fiyatının hesaplanmasıyla ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(10 puan)

Ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkı: (1) Pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dahil olmak üzere başka bir şekilde sahip olunan payların halka açık ortaklığın oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına ulaşması durumunda, paya sahip olan bu kişiler açısından azınlıkta kalan pay sahiplerini ortaklıktan çıkarma hakkı doğar. Bu kişiler, Kurulca belirlenen süre içinde, azınlıkta kalan ortakların paylarının iptalini ve bunlar karşılığı çıkarılacak yeni payların kendilerine satılmasını ortaklıktan talep edebilirler. Satım bedeli, ayrılma hakkı hükmü çerçevesinde belirlenir.

(2) Birinci fıkarda yer alan şartlar çerçevesinde ortaklıktan çıkarma hakkının doğduğu durumlarda, azınlıkta kalan pay sahipleri açısından satma hakkı doğar. Bu pay sahipleri Kurulca belirlenen süre içinde, paylarının adil bir bedel karşılığında satın alınmasını oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerden ve bunlarla birlikte hareket edenlerden talep edebilirler.

(3) Türk Ticaret Kanunu'nun satın alma hakkı (208inci maddesi) hükmü halka açık ortaklıklara uygulanmaz.

(10 puan)

Cevap 4 - İlişkili taraflarla gerçekleştirilecek işlemler: (1) Ortaklıkların ve bağlı ortaklıklarının, ilişkili tarafları ile gerçekleştirecekleri ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan işlemelere başlamadan önce, yapılacak işlemin esaslarını belirleyen bir yönetim kurulu kararı almaları zorunludur.

(2) Ortaklıklar ve bağlı ortaklıkları ile ilişkili tarafları arasındaki,

a) Varlık ve hizmet alımı benzeri işlemler ile yükümlülük transferi işlemlerinde; işlem tutarının, kamuaya açıklanan son finansal tablolara göre varlık toplamına veya kamuaya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan hasılat tutarına ya da yönetim kurulu karar tarihinden önceki altı aylık günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalaması baz alınarak hesaplanacak şirket değerine olan oranının,

b) Varlık ve hizmet satışı benzeri işlemlerde; işlem tutarının (varlığın net defter değerinin yüksek olması durumunda net defter değerinin), kamuaya açıklanan son finansal tablolara göre varlık toplamına veya kamuaya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan hasılat tutarına (varlığın devri, kiraya verilmesi veya üzerinde aynı hak tesis edilmesi durumunda, son yıllık finansal tablolara göre söz konusu varlıktan elde edilen karın ortaklığın sürdürülən faaliyetler vergi öncesi karına) ya da yönetim kurulu karar tarihinden önceki altı aylık günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalaması baz alınarak hesaplanacak şirket değerine olan oranının,

%5'ten fazla olarak gerçekleşeceğini öngörlmesi durumunda; işlem öncesinde işleme ilişkin Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen bir kuruluşa değerlendirme yaptırılması zorunludur. İşleme konu varlığın pay olması ve söz konusu payların devrinin borsada gerçekleştirilmesi durumunda; ayrıca değerlendirme raporu aranmaz. Kiralama işlemlerinde ve/veya nakit akışlarının kesin olarak ayırtılabildeği diğer işlemlerde işlem tutarı olarak, toplam kira gelir/giderlerinin ve/veya diğer gelir/giderlerin indirgenmiş nakit akışı yöntemine göre hesaplanan net bugünkü değeri dikkate alınır. Bu fıkarda belirtilen esaslar çerçevesinde hesaplanan oranların negatif çıkması veya anlamlı olmayacak şekilde yüksek çıkması gibi sebeplerle uygulanabilirliğinin bulunmaması durumunda, söz konusu oran değerlendirme sırasında dikkate alınmaz ve bu durum yeterli açıklamayı içerecek şekilde KAP'ta açıklanır. Bu Tebliğin 10 uncu maddede yer alan yaygın ve süreklilik arz eden işlemlere ilişkin hükümler saklıdır.

c) Hasılatın %5 oranındaki kısmına isabet eden tutarın, toplam öz kaynakların binde biri oranındaki kısmına tekabül eden tutardan düşük olması halinde; hasılatla dayalı oran uygulanabilir olarak kabul edilmez.

ç) Bankalar açısından hasılat, ana faaliyetlerinden elde edilen faiz geliridir.

(3) İkinci fıkarda belirtilen oranlarda %10'dan fazla bir orana ulaşılacağıının öngörlmesi durumunda, değerlendirme yaptırılması yükümlülüğüne ek olarak işleme ilişkin yönetim kurulu kararlarında bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı aranır. Konunun görüşüleceği yönetim kurulu toplantılarında, ilişkili taraf niteliğinde olan yönetim kurulu üyeleri oy kullanamaz.

Bağımsız üyelerin çoğunluğunun söz konusu işlemi onaylamaması halinde, bu durum işleme ilişkin yeterli bilgiyi içerecek şekilde KAP'ta açıklanır ve işlem genel kurul onayına sunulur.

Söz konusu genel kurul toplantılarında, işlemin tarafları ve bunlarla ilişkili kişilerin oy kullanamayacakları bir oylamada karar alınır. Bu maddede belirtilen durumlar için yapılacak genel kurul toplantılarında toplantı nisabı aranmaz. Oy hakkı bulunanların basit çoğunluğu ile karar alınır. Bu fıkarda belirtilen esaslara uygun olarak alınmayan yönetim kurulu kararları ile genel kurul kararları geçerli sayılmaz.

(4) İşleme konu gayrimenkul ile gayrimenkulün bütünleyici parçaları, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule bağlı haklar, Kurulun gayrimenkul değerlemesine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirme tabi tutulur.

(5) Dördüncü fıkra dışında verilecek değerlendirme hizmetlerinde, Kurulun değerlendirmeye ilişkin düzenlemeleri esas alınır.

(6) İlişkili taraf işlemlerinin gerçekleştirilmesine karar verilmesi durumunda; işlemin taraflarının birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkileri, işlemlerin niteliği, değerlendirmede kullanılan varsayımlar ve değerlendirme sonuçlarını içeren değerlendirme raporunun özet, işlemler değerlendirme raporunda ulaşılan sonuçlara uygun bir şekilde gerçekleştirilmemişse bu durumun gerekçesi Kurulun kamu yararı aydınlatma düzenlemeleri çerçevesinde KAP'ta duyurulur.

(7) Yatırım ortaklıklarının ilişkili taraflarından aldığı portföy yönetimi, yatırım danışmanlığı ve sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık hizmetleri için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(8) Bankaların ve finansal kuruluşların olağan faaliyetlerinden kaynaklanan ilişkili taraf işlemleri için bu madde kapsamında yer alan yükümlülükleri yerine getirmesi zorunlu değildir.

(9) Kurul, gerekli gördüğü takdirde, bu Tebliğde belirtilen oranlara bağlı kalmaksızın ortaklıklar ve bağlı ortaklıkların, ilişkili tarafları veya ilişkili olmayan tarafları arasındaki işlemlerinde değerlendirme yapılmasını ve bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirme sonuçlarının kamu yararı açıklamasını zorunlu tutabilir.

(20 puan)

Cevap 5 – Bilgi suistimalı: Doğrudan ya da dolaylı olarak sermaye piyasası araçları ya da ihraççılar hakkında, ilgili sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkileyebilecek nitelikteki ve henüz kamuya duyurulmamış bilgilere dayalı olarak ilgili sermaye piyasası araçları için alım ya da satım emri veren veya verdiği emri değiştiren veya iptal eden ve bu suretle kendisine veya bir başkasına menfaat temin eden;

a) İhraççıların veya bunların bağlı veya hakim ortaklıklarının yöneticileri,

b) İhraççıların veya bunların bağlı veya hakim ortaklıklarında pay sahibi olmaları nedeniyle bu bilgilere sahip olan kişiler,

c) İş, meslek ve görevlerinin icrası nedeniyle bu bilgilere sahip olan kişiler,

ç) Bu bilgileri suç işlemek suretiyle elde eden kişiler,

d) Sahip oldukları bilginin bu fıkradır belirtilen nitelikte bulunduğu bilen veya ispat edilmesi halinde bilmesi gereken kişiler,

iki yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak, bu suçtan dolayı adli para cezasına hükmedilmesi halinde verilecek ceza elde edilen menfaatin iki katından az olamaz. **(10 puan)**

Bilgi suistimalı sayılmayan haller: Aşağıdaki haller bilgi suistimalı sayılmaz:

a) TCMB ya da yetkilendirilmiş başka bir resmi kurum veya bunlar adına hareket eden kişiler tarafından para, döviz kuru, kamu borç yönetim politikalarının uygulanması veya finansal istikrarın sağlanması amacıyla işlem yapılması

b) Kurul düzenlemelerine göre uygulanan geri alım programları, çalışanlara pay edindirme programları ya da ihraççı veya bağlı ortaklığının çalışanlarına yönelik diğer pay tahsis edilmesi

c) Kurulun bu Kanun kapsamındaki fiyat istikrarını sağlayan işlemelere ve piyasa yapıcılığına ilişkin düzenlemelerine uygun olarak icra edilmeleri kaydıyla, münhasıran bu araçların piyasa fiyatının önceden belirlenmiş bir süre için desteklenmesi amacıyla sermaye piyasası araçlarının alım veya satımının yapılması yahut emir verilmesi veya emir iptal edilmesi **(10 puan)**